

Den næste sag på dagsordenen var:

Anden behandling af forslag til lov om friskoler og private realskoler m. v.

(Første behandling af lovforslaget (nr. 134) findes i tidenden sp. 4065, udvalgets betænkning i tillæg B. sp. 2559).

Der var stillet 6 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer, ændringsforslagene og spørgsmålet om lovforslagets overgang til tredje behandling sattes til forhandling under ét.

Orla Møller: Der er mange hensyn at tage, når der skal formes lovgivning for friskoleområdet. Grundloven har sikret skolefrihed, og der er tradition, en god tradition, for, at samfundet i udstrakt grad med økonomisk støtte sikrer forældrene ret til at give deres børn den skoleform, de ønsker. Derfor findes der en række gamle friskoler her i landet, og derfor er der i de seneste år opstået nye såkaldte småskoler.

Der er politisk enighed om, at sådan bør det være, men problemet er, hvor lille en gruppe børn kan blive, før samfundet finder det urigtigt at yde en økonomisk støtte; et hvilket som helst tal kan i den forbindelse diskuteres. På den anden side: hvilke muligheder skal forældre have for at trække deres børn ud af den offentlige skole, også delvis på det offentliges bekostning? Imellem disse og andre skær skal et folketingsudvalg sejle; enhver løsning kan diskuteres, også den, som udvalget forelægger i dag.

Mit parti finder, at lovforslaget nu med de af ministeren stillede ændringsforslag er et rimeligt kompromis mellem de forskellige hensyn.

Mange af de klassiske friskoler er i vanskeligheder i disse år, deres åndelige baggrund er vel ikke så stærk som tidligere, adskillige af dem er blevet meget små. Det er min opfattelse, at de i udvalget opnåede resultater i form af ændringsforslagene er udtryk for ønsket om, at de i hvert fald ikke skal dø af økonomisk iltmangel; andet og

mere kan tinget heller ikke foretage sig i spørgsmålet om friskolernes liv og død.

Udvalget har dog fundet det rimeligt, at konsekvenserne af et sådant synspunkt også kommer til udtryk i en ordning af befordringsproblemerne, og man har peget på, at en forhandling mellem ministeren og de kommunale organisationer nok kunne medføre en lempelse og en rimelig ordning på dette punkt.

Udvalget har også peget på, at eleverne i de private skoler har en naturlig ret til at blive stillet på linje med andre elever, både hvad angår specialundervisning, elev-sociale goder og fagligt-pædagogiske ydelser.

Et problem har udvalget måtte opgive at finde en tilfredsstillende løsning på, nemlig det såkaldte københavnerlønspøblem. Måske vil det være muligt for ministeren at puffe lidt til kommunerne, så også dette problem kan finde en løsning; adskillige af de private realskoler afhjælper jo direkte et behov for det kommunale skolevæsen, og derfor skulle det egentlig være interesseret i at være med til en hjælp til de pågældende skoler.

Jeg kunne personlig have ønsket en gennemgang og en ny udarbejdelse af de tilsynsregler, som loven arbejder med, men jeg har ikke kunnet finde megen forståelse for et sådant synspunkt og har affundet mig med, at de nu bliver stående.

Derudover vil jeg gerne notere med tilfredshed, at bestemmelsen, som angik betingelserne for tilskud til renter af lån med pant i skolerne udgår. Jeg kritiserede disse bestemmelser ved lovforslagets første behandling, og jeg rækker ministeren en blomst til tak for, at han tog konsekvensen.

Med disse ord skal jeg på mit partis vegne anbefale lovforslaget til vedtagelse ved tredje behandling.

Ellen Strange Petersen: Jeg vil også gerne på min gruppes vegne anbefale både ændringsforslagene og lovforslaget som helhed til vedtagelse.

Der har i undervisningsudvalget været et godt og fordrageligt samarbejde; fra alle sider har der, som også hr. Orla Møller understregede det, været enighed om, at friskoler og private realskoler skal sikres rimelige forhold, så de fortsat kan være et alter-